



## Repertoriul jurisprudenței

Cauza T-496/11

**Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord  
împotriva  
Băncii Centrale Europene (BCE)**

„Politică economică și monetară — BCE — Acțiune în anulare — Cadrul politicii de supraveghere a Eurosistemului — Act atacabil — Admisibilitate — Supraveghere a sistemelor de plăți și de decontare a titlurilor de valoare — Cerință privind localizarea într-un stat membru al Eurosistemului, aplicată sistemelor de compensare prin contraparte centrală — Competența BCE”

Sumar – Hotărârea Tribunalului (Camera a patra) din 4 martie 2015

1. *Acțiune în anulare — Acte supuse căilor de atac — Acte destinate să producă efecte juridice — Cadrul politicii de supraveghere publicat de Banca Centrală Europeană care impune o cerință privind localizarea contrapărților centrale destinate să compenseze operațiuni având ca obiect titluri de valoare financiare — Includere*

*(art. 263 TFUE)*

2. *Acțiune în anulare — Acțiune îndreptată împotriva unui act confirmativ al unui act anterior care nu a fost atacat în termen — Inadmisibilitate — Noțiunea de act confirmativ — Act de modificare a unei dispoziții dintr-un act anterior — Excludere*

*(art. 263 TFUE)*

3. *Acțiune în anulare — Acțiuni ale statelor membre — Acțiune îndreptată împotriva unui act al Băncii Centrale Europene — Admisibilitate care nu este condiționată de demonstrarea unui interes de a exercita acțiunea — Neparticiparea statului membru în cauză la anumite aspecte ale uniunii economice și monetare — Irelevantă*

*(art. 263 al doilea și al patrulea paragraf TFUE; Protocolul nr. 4 și Protocolul nr. 15 anexate la Tratatul UE și FUE)*

4. *Banca Centrală Europeană — Competențele Sistemului European al Băncilor Centrale — Promovarea bunei funcționări a sistemelor de plăți — Adoptarea unui cadru al politicii de supraveghere cu privire la sistemele de compensare a titlurilor de valoare — Excludere*

*[art. 127 alin. (2) TFUE; Protocolul nr. 4 anexat la Tratatul UE și FUE, art. 22]*

5. *Uniunea Europeană — Competențe atribuite — Atribuire implicită — Condiții — Competență implicită a Băncii Centrale Europene pentru reglementarea sistemelor de compensare a titlurilor de valoare — Lipsă*

*[art. 13 alin. (2) TUE și 48 TUE; art. 129 alin. (3) TFUE; Protocolul nr. 4 anexat la Tratatul UE și FUE, art. 22]*

1. Constituie un act care poate face obiectul unei acțiuni în anulare în temeiul articolului 263 TFUE un cadru al politicii de supraveghere a Eurosistemului, publicat de Banca Centrală Europeană, care stabilește o politică privind localizarea aplicabilă contrapărților centrale stabilite în state membre care nu fac parte din Eurosistem.

Astfel, aptitudinea unui act de a produce efecte juridice și, prin urmare, de a face obiectul unei acțiuni în anulare în temeiul articolului 263 TFUE implică examinarea modului său de redactare și a contextului în care se înscrie, a substanței sale, precum și a intenției autorului acestuia. În ceea ce privește, în primul rând, modul de redactare și contextul în care se înscrie actul atacat, examinarea menționată permite să se aprecieze modul în care părțile interesate puteau în mod rezonabil să perceapă actul. În această privință, pasajul din cadrul politicii de supraveghere referitor la localizarea contrapărților centrale destinate să compenseze operațiuni având ca obiect titluri de valoare financiară, care a făcut obiectul unei publicități în afara sferei interne a Băncii Centrale Europene, utilizează o formulare de natură imperativă și prezintă un caracter deosebit de precis, de natură să faciliteze aplicarea sa. De asemenea, în măsura în care autoritățile de reglementare ale statelor membre din zona euro ar putea concluziona că au obligația de a asigura respectarea cerinței privind localizarea care figurează în cadrul politicii de supraveghere, o contraparte centrală care nu ar corespunde criteriilor care figurează în cadrul menționat ar putea să fie privată de accesul la ceilalți actori implicați în circuitul de prelucrare a operațiunilor cu titluri de valoare.

În al doilea rând, în ceea ce privește substanța cadrului politicii de supraveghere, formularea unei cerințe privind localizarea în cadrul zonei euro în ceea ce privește contrapărțile centrale a căror activitate depășește pragurile pe care acesta le precizează echivalează cu adăugarea unei noi norme în ordinea juridică, întrucât o astfel de cerință nu apare în nicio normă juridică preexistentă. În al treilea rând, în ceea ce privește intenția Băncii Centrale Europene cu ocazia adoptării cadrului politicii de supraveghere, cadrul respectiv urmărește să impună respectarea unei cerințe privind localizarea pentru contrapărțile centrale a căror activitate depășește pragurile pe care le stabilește și, prin urmare, în lipsa unor indicii contrare în textul său, constituie poziția definitivă a Băncii.

(a se vedea punctele 31, 32, 34, 37, 39, 45, 48, 50, 51, 53 și 54)

2. O acțiune în anulare îndreptată împotriva unei decizii pur confirmative a unei decizii anterioare care nu a fost atacată în termen este inadmisibilă. Cu toate acestea, o decizie este pur confirmativă a unei decizii anterioare dacă nu conține niciun element nou în raport cu un act anterior și dacă nu a fost precedată de o reexaminare a situației destinatarului acestui act anterior. În această privință, atunci când o dispoziție dintr-un regulament este modificată, termenul de introducere a acțiunii este din nou deschis nu numai împotriva dispoziției modificate, ci și împotriva tuturor acelor dispoziții care, chiar nemodificate, formează un tot împreună cu aceasta.

Astfel, în ceea ce privește o acțiune îndreptată împotriva unui cadru al politicii de supraveghere, publicat de Banca Centrală Europeană, care stabilește o politică privind localizarea aplicabilă contrapărților centrale stabilite în state membre care nu fac parte din Eurosistem, împrejurarea că Banca a putut să exprime în acte anterioare principiul unei politici de localizare care s-ar putea aplica contrapărților centrale nu implică faptul că trebuie reținută calificarea drept act confirmativ a cadrului politicii de supraveghere, având în vedere că politica de localizare în cauză figurează în cuprinsul acestuia sub o formă modificată.

(a se vedea punctele 59-62)

3. În calitatea sa de stat membru, Regatul Unit are calitate procesuală activă în privința actelor Băncii Centrale Europene în temeiul articolului 263 al doilea paragraf TFUE, fără a fi supus condițiilor prevăzute la articolul 263 al patrulea paragraf TFUE. Pe de altă parte, deși, în temeiul Protocolului nr. 15 la Tratatul FUE, anumite dispoziții din Tratatul FUE și din Protocolul privind Statutul

Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene nu se aplică Regatului Unit, acesta are în continuare dreptul de a introduce o acțiune pentru ca instanța Uniunii să verifice că Banca menționată nu și-a depășit competențele.

(a se vedea punctele 73 și 75)

4. Banca Centrală Europeană nu dispune de competența necesară pentru a reglementa activitatea sistemelor de compensare a titlurilor de valoare, astfel încât un cadru al politicii de supraveghere care impune contrapărților centrale care intervin în compensarea titlurilor de valoare financiare o cerință privind localizarea în zona euro trebuie să fie anulat pentru necompetență.

Articolul 22 din Protocolul privind Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene prevede că Banca poate adopta regulamente în vederea asigurării eficienței și solidității sistemelor de compensare și de plăți în cadrul Uniunii și în raporturile cu țările terțe, această competență fiind unul dintre mijloacele puse la dispoziția Băncii pentru a-și îndeplini misiunea, pe care o încredințează articolul 127 alineatul (2) TFUE Eurosistemului, de promovare a bunei funcționări a sistemelor de plăți. Cu toate acestea, un sistem de plăți în sensul articolului 127 alineatul (2) TFUE menționat intră în domeniul transferului de fonduri. Prin urmare, deși o astfel de definiție poate să includă partea „lichidități” a operațiunilor de compensare, situația este diferită în cazul părții „titluri de valoare” a operațiunilor de compensare ale unei contrapărți centrale, întrucât astfel de titluri, deși se poate considera că fac obiectul unei tranzacții care dă naștere unui transfer de fonduri, nu constituie însă, ele însele, plăți. O concluzie similară se impune și în ceea ce privește expresia „sisteme de compensare și de plăți” utilizată la articolul 22 din statut.

De aici rezultă în mod necesar că posibilitatea oferită prin articolul 22 menționat Băncii Centrale Europene de a adopta regulamente trebuie considerată ca fiind limitată doar la sistemele de compensare și de plăți. În consecință, în lipsa unei referiri explicite la compensarea titlurilor de valoare în cuprinsul articolului 22 din statut, alegerea expresiei „sisteme de compensare și de plăți” este destinată mai degrabă să sublinieze că Banca dispune de competența de a adopta regulamente în vederea asigurării eficienței și a securității sistemelor de plăți, inclusiv a celor care includ o etapă de compensare, decât să îi atribuie o competență de reglementare autonomă în privința ansamblului sistemelor de compensare.

(a se vedea punctele 88, 89, 97-101 și 110)

5. Atunci când un articol din tratat însărcinează o instituție cu o misiune precisă, trebuie admis, cu riscul de a lipsi această dispoziție de orice efect util, că acesta îi conferă, în același timp, în mod necesar, competențele indispensabile pentru a îndeplini această misiune. Existența unei competențe de reglementare implicite, care constituie o derogare de la principiul atribuirii de competențe stabilit de articolul 13 alineatul (2) TUE, trebuie însă apreciată în mod strict. Astfel de competențe implicite sunt recunoscute de jurisprudență numai în mod excepțional și, în acest scop, competențele trebuie să fie necesare pentru a asigura efectul util al dispozițiilor din tratat sau din regulamentul de bază respectiv.

În această privință, deși este adevărat că există legături foarte strânse între sistemele de plăți și sistemele de compensare a titlurilor de valoare și că perturbări care afectează infrastructurile de compensare pot să se repercuteze asupra sistemelor de plăți și să dăuneze astfel bunei funcționări a acestora, existența acestor legături nu poate fi însă suficientă pentru a justifica recunoașterea în favoarea Băncii Centrale Europene a unor competențe implicite de reglementare a sistemelor de compensare a titlurilor de valoare, având în vedere că Tratatul FUE are în vedere în mod explicit posibilitatea ca astfel de competențe să fie conferite Băncii. Or, articolul 129 alineatul (3) TFUE

prevede un mecanism de modificare simplificat, derogatoriu de la cel de la articolul 48 TUE, în privința anumitor dispoziții din Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene, printre care articolul 22 din acesta din urmă.

(a se vedea punctele 104-108)